

Valsts ieņēmumu dienests

Informatīvais materiāls

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no ieguldījumu zelta pārdošanas ienākuma

Ieguldījumu zelts ir:

1) zelts stieņos vai platēs dārgmetālu tirgū atzītajā svarā, ja šā zelta prove ir vienāda ar 995 vai lielāka, neatkarīgi no tā, ir vai nav izdoti vērtspapīri par šo zeltu;

2) zelta monētas, kuru zelta prove ir vienāda ar 900 vai lielāka, kuras emitētas pēc 1800.gada, ir vai ir bijušas likumīgs maksāšanas līdzeklis to izcelsmes valstī un kuras pārdod par cenu, kas nepārsniedz tajās esošā zelta brīvā tirgus vērtību vairāk nekā par 80 procentiem.

Likumā “Par valsts proves uzraudzību” noteikts, ka dārgmetāli ir zelts, sudrabs, pallādijs, platīns un platīna grupas metāli jebkurā veidā un stāvoklī.

Ieguldījumu zelts un citi dārgmetāli (turpmāk – ieguldījumu zelts), kas kvalificējami kā investīciju ieguldījumi, likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” izpratnē ir kapitāla aktīvs.

Ienākums no ieguldījumu zelta pārdošanas ir ar iedzīvotāju ienākuma nodokli (turpmāk – nodoklis) apliekams ienākums kā ienākums no kapitāla pieauguma.

Ienākumam no ieguldījumu zelta pārdošanas piemēro nodokļa 20 % likmi.

Ienākumu no ieguldījumu zelta pārdošanas nosaka, no ieguldījumu zelta atsavināšanas cenas atņemot iegādes vērtību.

Par ieguldījumu zelta pārdošanas (atsavināšanas) cenu uzskata naudas vai naturālā izteiksmē saņemto samaksu. Savukārt par ieguldījumu zelta iegādes vērtību uzskata vērtību, par kādu nodokļa maksātājs iegādājies ieguldījumu zeltu.

Sākot ar 2012.gada 1.janvāri, kad kapitāla aktīvu uzskaitījums likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” ir papildināts ar ieguldījumu zeltu un citiem dārgmetāliem, fiziskai personai, iegādājoties kapitāla aktīvu – ieguldījumu zeltu, šaubu gadījumā jāspēj pierādīt, ka tie ir pašas fiziskās personas izdevumi. Šim

mērķim vislabāk kalpo fiziskās personas rekvizīti, t.i., vārds, uzvārds un personas kods un preces (ieguldījuma zelta) pārdevējam, kurš ir likuma „Par grāmatvedību” 1.pantā noteiktais subjekts, ir jānorāda šāda informācija uz maksājumu apliecinošā dokumenta (čeka), ja tas ir nepieciešams iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai.

1.piemērs

Fiziskā persona par 1600 euro pārdeva zelta stieni “Valcambi”, kas nopirkts 2012.gada 15.decembrī par 1000 latiem (konvertēti no latiem uz euro pēc noteiktā konvertācijas kursa – 1422,87 euro).

Ar nodokli apliek 177,13 euro (1600 – 1422,87).

2.piemērs

Fiziskā persona par 1600 euro pārdeva zelta stieni “Valcambi”, kas nopirkts 2010.gada 23.decembrī SIA “AA”, bet nav saglabājušies zelta stieņa iegādes dokumenti.

Ja zelta stieņa iegādes dokuments (čeks) nav saglabājies, nodokli maksā no ieguldījumu zelta pārdošanas cenas, neņemot vērā tā iegādes vērtību. Ar nodokli apliek konkrētā zelta stieņa pārdošanas cenu – 1600 euro.

Ja ieguldījumu zelts iegūts mantojuma ceļā, par tā iegādes vērtību uzskata attiecīgi mantojuma masā ietilpstošā norādītā konkrētā ieguldījumu zelta vērtību.

Ja ieguldījumu zelts iegūts uz dāvinājuma līguma pamata, par tā iegādes vērtību uzskata attiecīgi dāvinājuma līgumā norādītā konkrētā ieguldījumu zelta vērtību, kas nav lielāka par ieguldījumu zelta atsavināšanas cenu.

3.piemērs

Fiziskā persona par 2400 euro pārdeva zelta stieni “Valcambi”, kas iegūts īpašumā uz dāvinājuma līguma pamata, kurā norādīta šā zelta stieņa vērtība 1900 euro.

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 500 euro (2400 – 1900).

4.piemērs

Fiziskā persona par 2400 euro pārdeva zelta stieni “Valcambi”, kas saņemts kā dāvana dzimšanas dienā.

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 2400 euro.

5.piemērs

Fiziskā persona par 1400 euro pārdeva zelta monētu Austrālijas Nuggets, kas iegūta mantojumā. Mantojuma apliecībā norādīta šīs zelta monētas vērtība – 1500 euro.

Zelta monētas pārdošanas rezultātā nav gūts ienākums – zelta monēta pārdota ar 100 euro (1400 – 1500) zaudējumiem, ar nodokli apliekamais ienākums neveidojas.

6.piemērs

Fiziskā persona par 1400 euro pārdeva zelta monētu Austrālijas Nuggets, kas iegūta mantojumā, mantojuma apliecībā nav norādīta šīs zelta monētas vērtība.

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 1400 euro.

Fiziskā persona – Latvijas rezidents – par ienākumu no ieguldījumu zelta atsavināšanas iesniedz deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma atkarībā no ceturksnī gūto ienākumu apmēra:

1) līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15.datumam, ja kopējie ienākumi no darījumiem ar kapitāla aktīviem ceturksnī **pārsniedz 1000 euro**;

2) līdz taksācijas gadam sekojošā gada 15.janvārim, ja kopējie ienākumi no darījumiem ar kapitāla aktīviem ceturksnī **nepārsniedz 1000 euro**.

Komersants, individuālais uzņēmums (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecība), kooperatīvā sabiedrība, nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība, iestāde, organizācija, biedrība un nodibinājums (turpmāk – ienākuma izmaksātājs), izmaksājot fiziskajai personai – Latvijas nerezidentam – ienākumu no ieguldījumu zelta atsavināšanas, ienākuma izmaksas vietā ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli, piemērojot 3 % likmi, un iemaksā to budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piektajā datumā.

Lai piemērotu iegādes izdevumus un pārrēķinātu nodokli, piemērojot nodokļa 20 % likmi, fiziskā persona – Latvijas nerezidents – ieturēto iedzīvotāju ienākuma nodokli norāda pārskata perioda deklarācijā par ienākumu no kapitāla pieauguma un gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarācijā, kuru iesniedz, sākot ar pēctaksācijas gada 1.martu.

Nerezidentam nav obligāta pienākuma iesniegt deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma vai gada ienākumu deklarāciju, ja izmaksātājs ienākuma izmaksas brīdī ieturējis iedzīvotāju ienākuma nodokli no gūtā ienākuma no ieguldījumu zelta atsavināšanas ienākuma.

Fiziskai personai – Latvijas nerezidentam – likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” noteiktais deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma iesniegšanas pienākums – līdz ienākuma gūšanas mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam – attiecas tikai uz gadījumiem, kad nodokli neietur izmaksas brīdī.

Deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma veidlapas paraugu apstiprina un tās aizpildīšanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2018.gada 30.oktobra noteikumi Nr.662 “Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību”.

Deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma sastāv no:

- 1) pārskata perioda deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma;
- 2) pārskata perioda deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma pielikuma "Informācija par darījumiem, kas uzsākti, bet nav pabeigti vienā taksācijas gadā";
- 3) gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarācijas.

7.piemērs

Fiziskā persona pārdeva zelta stieni "Fortūna" un saņēma ienākumu no šī darījuma. Zelta stienis "Fortūna" nopirkts par 2050 euro, pārdots par 2100 euro.

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 50 euro (2100 – 2050).

Līdz nākamā gada 15.janvārim fiziskā persona Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma:

Ieņēmumi no kapitāla aktīva atsavināšanas	Saņemtā ieņēmumu daļa ²	Izdevumi, kas saistīti ar kapitāla aktīva iegādi (ar veiktajiem ieguldījumiem)	Attiecināmā izdevumu daļa ² (4.:3.x 5.)	Ārvalstī samaksātais nodoklis	Apliekamais ienākums no kapitāla aktīva atsavināšanas (3. – 5. vai 4. – 6.)	Aprēķinātais (vai ieturētais ³) iedzīvotāju ienākuma nodoklis (8. x nodokļa likme – 7.)
3	4	5	6	7	8	9
2100,00		2050,00			50,00	10,00

Nodokli – 10,00 euro – pārskaita budžetā līdz nākamā gada 30.janvārim.

Nodokļa maksātājs iemaksā budžetā aprēķinātā nodokļa summu ne vēlāk kā 15 dienu laikā no likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteiktās deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma iesniegšanas dienas.

Iedzīvotāju ienākuma nodokli no kapitāla pieauguma pārskaita uz šādu kontu:

Saņēmējs	Valsts kase
Reģistrācijas numurs	90000050138
Konta numurs	LV91TREL1060000110000
Saņēmēja BIC kods	TRELLV22

Par ienākuma gūšanas dienu ienākumam no ieguldījumu zelta pārdošanas uzskata dienu, kad maksātājs saņem naudu vai citas lietas.

Detalizēta informācija pieejama VID mājaslapā www.vid.gov.lv sadaļā "Nodokļi" - "Iedzīvotāju ienākuma nodoklis".

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz VID Konsultatīvo tālruni 67120000, izvēloties pirmo tēmu „Nodokļi”, konsultēties klātienē ikvienā VID klientu apkalpošanas centrā vai arī uzdot savu jautājumu VID mājaslapas sadaļā „Kontakti/Uzdot jautājumu VID”.

2018.gada 14.decembrī

Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvalde